

PODSUMOWANIE

do „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030”

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna został sporządzony w sposób zgodny z zaleceniami Polityki Ekologicznej Państwa, zapisami ustawy *Prawo Ochrony Środowiska*, wytycznymi rządowymi dotyczącymi zawartości programów ochrony środowiska oraz zapisami zawartymi w programie ochrony środowiska dla województwa łódzkiego. Główną zasadą przyjętą i zawartą w programie jest zasada zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca harmonizację rozwoju gospodarczego i społecznego gminy z ochroną jej walorów środowiskowych.

Na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.) do przyjętego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030” załącza się podsumowanie z przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zawierające informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58;
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Przedmiotowy dokument ma charakter strategiczny oraz pewien stopień ogólności. W związku z powyższym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych. Rozwiązania alternatywne powinny być wskazane na etapie procedury oddziaływania na środowisko szczegółowych projektów technicznych.

2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna, została opracowana zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze regionu.

Wójt Gminy Nowosolna uzyskał uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030” od Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi przy piśmie z 4 października 2021 r. znak: ŁPWIS.NSOZNS.9022.498,2021.AM oraz od Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi przy piśmie z 21 września 2021 r. znak: WOOŚ.411.335.2021.MGw. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030” została opracowana zgodnie z ww. uzgodnieniami.

Prognoza dotyczy następujących zagadnień, będących treścią analizowanego projektu Programu:

- ✓ analizy i oceny celów i priorytetów zawartych w projekcie Programu,
- ✓ analizy i oceny środowiska przyrodniczego oraz zagrożeń i problemów jego ochrony,
- ✓ identyfikacji i charakterystyki przewidywanych znaczących oddziaływań zadań zawartych w projekcie Programu.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano następujące źródła informacji:

- Polityka ekologiczna państwa 2030;
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności”;
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030;
- Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028;
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028;
- Strategia Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2015 – 2022;
- inne strategiczne dokumenty;
- „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2015 roku”;
- „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2016 roku”;
- „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2017 roku”;
- „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2020 roku”.

Charakter omawianego dokumentu z założenia jest proekologiczny. Jednak realizacja niektórych zamierzeń, jakkolwiek w skali regionalnej uzasadnionych pod względem ekologicznym, w skali lokalnej może skutkować wystąpieniem chwilowych, negatywnych oddziaływań środowiskowych.

Zapisy programu, wykluczają możliwość wzrostu zagrożenia dla wód i ziemi, powodowanego rozbudową sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni. Cele oraz działania zapisane w programie w zakresie ochrony wód będą pozytywnie oddziaływać na środowisko, mimo możliwych negatywnych oddziaływań na etapie procesu realizacji (budowy), które mogą wystąpić raczej lokalnie, w krótkiej skali czasowej.

Ogólne ustalenia programu wskazują, że jego realizacja nie powinna wpłynąć na pogorszenie stanu zanieczyszczenia powietrza ani obszaru gminy, ani jego otoczenia.

Proces urbanizacji i zagospodarowania terenu prowadzi niezmiennie do zajmowania przez zabudowę i tereny nieprzepuszczalne coraz większych powierzchni, będących dotąd terenami biologicznie czynnymi. Program uwzględnia ochronę gleb oraz powierzchni szczególnie cennych pod względem przyrodniczym przed nadmiernym zainwestowaniem.

Program ochrony środowiska, jako działania chroniące środowisko przed wpływem hałasu i pól elektroenergetycznych, podaje głównie działania kontrolne, monitoring i przestrzeganie obszarów wolnych od zagospodarowania wokół miejsc narażonych na ekspozycję na te zagrożenia. Tym samym cele i zadania zapisane w programie ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi będą pozytywnie oddziaływać na środowisko, mimo możliwych negatywnych oddziaływań na etapie procesu realizacji (budowy), które mogą wystąpić raczej lokalnie, w krótkim okresie

czasu.

Na terenie gminy nie planuje się inwestycji, które mogą doprowadzić do wystąpienia poważnej awarii.

Program ochrony środowiska nie zawiera specjalnych, osobnych zapisów dotyczących ochrony dziedzictwa materialnego. Działania mające na celu poprawę stanu ogólnego środowiska wpłyną jednak pośrednio także na stan dóbr materialnych.

Należy zwrócić uwagę, że konkretne oddziaływania środowiskowe będzie można ocenić dopiero w oparciu o konkretne dane projektowe i lokalizacyjne na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji. Na obecnym etapie projektu programu ochrony środowiska, takich danych nie można przedstawić, ponieważ jest to dokument ogólny i strategiczny, zawierający ogólne wytyczne dla gminy, określający ogólne ramy przedsięwzięć planowanych do realizacji na tym terenie.

Należy pamiętać, że działanie na jeden komponent środowiska nie powoduje zmian tylko w tym komponencie. Środowisko należy traktować jako system wzajemnie ze sobą powiązanych elementów, w którym zmiana jednej części wpływa na inną lub na całość systemu.

Zapisy programu odnoszą się tematycznie do ochrony środowiska. Ochrony tej nie można rozpatrywać bez zwrócenia uwagi na rolę i kondycję człowieka w tym środowisku. Ochrona poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury, która te komponenty będzie chronić, bądź oczyszczać wpłynie niewątpliwie na zdrowie i bezpieczeństwo człowieka.

Biorąc pod uwagę lokalizację gminy, nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Program nie zawiera zadań, których realizacja mogłaby powodować wystąpienie transgranicznego oddziaływania.

Program ochrony środowiska jest dokumentem, którego głównym celem jest określenie dla Gminy Nowosolna drogi do osiągnięcia celów w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, ustalonych wcześniej na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

Realizacja programu nie przewiduje skutków czy oddziaływań środowiskowych wymagających przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej, w związku z czym nie przewiduje się podjęcia takich działań, choć można przypuszczać, że szczegółowe raporty oddziaływania na środowisko planowanych inwestycji będą mogły wymagać podjęcia takich działań.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu programu ochrony środowiska jest dokumentem wspomagającym projekt, gdyż wskazuje na ewentualne zagrożenia wynikające z niepełnej ich realizacji. Sugerowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach programu mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Proponowanie działań alternatywnych dla podanych rozwiązań nie ma zatem uzasadnienia z formalnego i ekologicznego punktu widzenia. Na etapie sporządzania projektów do planowanych inwestycji można prowadzić wariantowanie przy wyborze technologii, zastosowanych materiałów, sposobu wykonania, terminu bądź konkretnego przebiegu prac inwestycyjnych.

Wdrażanie w życie rozwiązań przewidzianych w Programie ochrony środowiska wymaga stałego monitorowania realizacji zapisanych w tym dokumencie zadań oraz szybkiej reakcji w przypadku pojawiania się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami, a stanem rzeczywistym.

Program ochrony środowiska określa zasady oceny i monitorowania efektów jego realizacji. W dokumencie tym zaproponowano wskaźniki ilościowe i jakościowe, które

pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych zadań/kierunków działań i związane z tym zmiany w środowisku. Co cztery lata, w ramach aktualizacji tych dokumentów proponowane zadania będą również aktualizowane i dostosowywane do stale zmieniającej się sytuacji w gminie oraz regionie w zakresie stanu i jakości środowiska przyrodniczego oraz do aktualnych problemów w tym zakresie.

3. Opinie organów

Projekt Programu wraz z Prognozą, zostały pozytywnie zaopiniowane przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi pismem znak: ŁPWIS.NSOZNS.9022.498.2021.AM z dnia 4 listopada 2021 r. oraz przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi w piśmie z dnia 25 października 2021 r. znak: WOOŚ.410.334.2021.MGw.

Ponadto zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska projekty gminnych programów ochrony środowiska podlegają zaopiniowaniu przez organ wykonawczy powiatu. Zarząd Powiatu Łódzkiego Wschodniego uchwałą nr 1468/2021 z dnia 27 października 2021 r. zaopiniował pozytywnie projekt "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030".

4. Udział społeczeństwa

„Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko poddany został konsultacjom społecznym na zasadach i w trybie określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Do publicznej wiadomości podano informację o:

- przystąpieniu do opracowywania projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030”,
- możliwości zapoznania się z projektem Programu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz opiniami właściwych organów,
- możliwości składania uwag i wniosków,
- sposobie, miejscu i terminie składania uwag i wniosków,
- organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Termin udostępniania informacji w sprawie postępowania w zakresie przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla opracowanego projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna oraz możliwości wnoszenia uwag i wniosków wyznaczono w dniach od 19.11.2021 r. do 09.12.2021 r. Informacja została zamieszczona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Nowosolna, na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Nowosolna oraz w łódzkim wydaniu Gazety Wyborczej. Uwagi i wnioski do projektu Programu można było składać w formie pisemnej, ustnej do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej. We wskazanym terminie wpłynęła 1 uwaga:

Lp.	Treść uwagi	Podmiot zgłaszający	Sposób uwzględnienia w opracowaniu
1.	W trzech rozdziałach projektu Programu poświęconych poszczególnym celom: 4.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza, 4.2. Zagrożenie hałasem, 4.9. Zasoby przyrodnicze, jako obszar interwencji, cel,	Osoba fizyczna	Uwagi nie uwzględniono. Tabela 13 <i>Harmonogram realizacji zadań</i> zawiera zadania uwzględnianie w budżetach podmiotów realizujących jako

<p>kierunki interwencji oraz zagadnienia horyzontalne wymienia się tworzenie pasów zieleni wzdłuż dróg, zwiększenie nasadzeń wzdłuż tras komunikacyjnych oraz rozwój zieleni wiejskiej. Jako jednostki odpowiedzialne wskazane są – jednostki samorządu terytorialnego, zarządca drogi. Niepokoii fakt, iż tak ważne zadania nie znajdują swojego odzwierciedlenia w rozdziale 5. System realizacji programu ochrony środowiska. W tabeli 13 Harmonogram realizacji zadań nie uwzględniono w ramach ochrony klimatu i jakości powietrza oraz zagrożenia hałasem tworzenia pasów zieleni i zwiększenia nasadzeń wzdłuż tras komunikacyjnych.</p>		<p>wydatki majątkowe (inwestycyjne). Nasadzenia drzew wzdłuż tras komunikacyjnych są realizowane przede wszystkim przez zarządców dróg w ramach wydatków tzw. bieżących. Nie jest możliwe wskazanie szacunkowych kosztów realizacji zadania. Ponadto nasadzenia drzew mogą również być realizowane w ramach zadań wskazanych w <i>Harmonogramie realizacji zadań</i> (Tabela 13) np. przy przebudowie/ budowie dróg, w ramach wskazanych w tabeli szacunkowych kosztów.</p>
---	--	---

Zgodnie z art. 32 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko do uwag i wniosków zgłaszanych w ramach postępowania wymagającego udziału społeczeństwa nie stosuje się przepisów działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego (tj. dotyczących skarg i wniosków).

5. Oddziaływanie transgraniczne

W toku prowadzonej procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie zachodziła potrzeba prowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko - oddziaływanie takie nie występowało.

6. Monitoring

Dla prawidłowej oceny realizacji programu należy przyjąć uporządkowany system wskaźników/mierników jego efektywności.

Wskaźniki/mierniki te dzielą się na trzy zasadnicze grupy:

- ✓ ekonomiczne,
- ✓ ekologiczne,
- ✓ społeczne (świadomości społecznej).

Wskaźniki/mierniki ekonomiczne związane są z procesem finansowania inwestycji ochrony środowiska przy założeniu, że punktem odniesienia są określone efekty ekologiczne. Należą do nich łączny i jednostkowy koszt uzyskania efektu ekologicznego oraz koszty uzyskania efektu w okresie eksploatacji, a także trwałość efektu w określonym czasie.

Do wskaźników/mierników ekologicznych zaliczą się mierniki określające stan środowiska, stopień zmian w nim zachodzących oraz mierniki określające skutki zdrowotne dla populacji.

Wskaźnikami/miernikami będą m.in.:

- ✓ jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- ✓ długość sieci kanalizacyjnej,
- ✓ ilość odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok,
- ✓ wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych,
- ✓ wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych,

- ✓ powierzchnia terenów objętych ochroną prawną.
Natomiast wskaźniki/mierniki społeczne to:
- ✓ udział społeczeństwa w działaniach związanych z ochroną środowiska,
- ✓ ilość i zróżnicowanie sposobów informacji i edukacji środowiskowej (akcje, kampanie, udział mediów lokalnych, zaangażowanie różnych grup/społeczności),
- ✓ ilość działań prawnych (procesów) odszkodowawczych związanych ze zniszczeniami środowiska.

Decyzja o przyjęciu liczby i rodzajów wskaźników jest decyzją ustalającą określony system oceny przyjętej polityki ochrony środowiska w gminie. Oprócz ich doboru konieczne jest ustalenie sposobu ich łączenia, a następnie interpretacji.

W przedmiotowym opracowaniu przyjęto jako podstawę oceny realizacji programu ocenę opartą na wskaźnikach/miernikach stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. Dla poszczególnych zagadnień zaproponowano wskaźniki realizacji celów, które są miernikami stopnia wdrożenia (wykonania) programu. Ważnym jest, aby wskaźniki były mierzalne, oparte na łatwo dostępnych danych (np. GUS, RDOŚ czy WIOŚ).

Analizując przyjęte wskaźniki organ wykonawczy Gminy będzie mógł oceniać skuteczność realizacji programu, a wnioski z tej oceny będą brane pod uwagę przy cyklicznej jego weryfikacji.

Z up. WÓJTA
Sławomir Jasiński
Sekretarz Gminy